

Oliver Twist.

Samfundsbroman

Charles Dickens.

(Fortælling)

Brownlow og Monks' møde.

Stuen var tom, da Hr. Brownlow steg ud af en Droske og bankede på sin Gadedør. Efter at Døren var bleven lukket op, steg endnu to Mand ud af Vognen og tog en tredje Mand imellem sig, som de førte ind i Huset, op ad Trappen. Den tredje Mand var Monks.

Da Døren var lukket, ind i det Værelse, som Hr. Brownlow havde anvist, blev Monks stående. Hans to håndfaste Følgesvende saa spørgende hen paa den gamle Herre, som om de ventede nærmere Ordre.

„Ja, han ved jo Besked!“ sagde Brownlow. „Hvis han vægter sig eller bare saa meget som rører en Finger, saa tager De ham med hen paa Politistationen og melber ham paa mit Ansvar som Tyvetaagt og Bedrager.“

„Bestem Dem nu!“ råbte Monks, da Monks stadig nælede. „Vil De have Sagen ordnet i Mindelighed, saa kom ind og sæt Dem paa den Stol der, den har staaet og ventet paa Dem i hele to Dage. Hvis ikke, saa sandt hjælper mig Gud! saa er De i samme Nu i Politiets Vold, og hvad Straf, De da vil komme til at lide, vil i al Fald jeg helst lade være at tænke paa.“

Monks trak paa Stuldrerne og gik ind og satte sig paa Stolen. „Det er saamænd en uheldig Opførsel, at min Faders bedste Ven!“ sagde han, og tog Hat og Kappe af.

Brownlow havde givet Ordre til at lukke Døren og til først at komme, naar han rindede. „Ja,“ svarede han saa, „det er netop, fordi jeg er Faders Faders bedste Ven, at jeg gerne vil staae Dem, Edward Leeford! Det er forbi Naab og Vænter fra min Unadom knyttet sig til ham og til hans Høne Søster, der saa tidligt vendte tilbage til sin Gud og efterlod mig herude ene og forladt; det er, fordi Deres Fader, den gamle endnu en Dreng, trakkede sammen med mig ved hendes Dødsleje hin Morgen, som (hvis Himlen ikke havde bestemt det anderledes) stulde have gjort hende til min Suksur; det er, fordi jeg hana ved ham, at jeg, trods alt, vil søge at frelse hans Søn.“

„Ja, det lyder jo meget løst,“ saade Monks efter en lang Pause, hvor han havde sidet ommøet paa Stolen. „Men hvad vil De mig?“

„De har en Broder,“ begyndte Brownlow. „Jeg er eneste Barn,“ afbrød Monks ham. Det ved De jo lige saa godt som jeg.“

„Jeg ved,“ fortsatte Brownlow roligt, „at De er eneste Barn af det usalige Gæstebud, som den modbydeligste Familiefølelse traang Deres Fader til at indgaae som pørt ungt Mennefte. Da jeg ved, hvor elendigt det Gæstebud blev, hvordan Kulde og Uvægselighed afstøede af Had, Barmhætte, Hornormer, indtil Gæstebudet endelig stilledes og lagte huet for sig at glemme, i nye Omgivelser. For Deres Moder lyttedes det: ovre paa Høstlandet gik hun hurtig ud i en Sværn af lefsfarlige Udspredelser. Men Deres Fader, som dog var i sin yngre end hun, led længe. Det varede længe, før han fandt Trøst — men De ved, at han fandt den!“

Monks toa Dine til sig. „Nej!“ sagde han kort. „De ved det. Det er nu 15 Ar siden. — De var den Gang kun 11 Ar, og Deres Fader var kun 31 endnu. Saa var det, han stiftede Væsenstabs med en forhenværende Svøfficer, hvis Kone var død et halv Aars Tid i Forvejen. Der var to Døtre: den ene en uheldig nitten-årig Pige, den anden et Barn paa en to-tre Ar.“

„Ja, hvad kommer det mig ved?“ spurgte Monks. Hr. Brownlow overhørte Afbrøden. „Den gamle Svøfficer og Deres Fader var blevet Naboe. Væsenstabs blev til fortrolig Umgang og til Venkab. Deres Fader var et benaadet Mennefte, han tegnede sin Søster i boade Sjæl og Ansigt. Den gamle Svøfficer fik ham inderligt ker. Gide Gud, at det var blevet derud; men Datteren gjorde lige saadan. Inden Aaret var ude, var Deres Fader knyttet til hende ved de helligste Bånd: han var blevet en ung Piges første og eneste og brændende Kærlighed!“

„Det er en temmelig langtrukken Historie!“ bemærkede Monks og stiftede sig urolig paa Stolen.

„Ja,“ sagde Brownlow, „for den er sand og sørgelig; og det er sin Lykkes, der er fort. — Naa! saa både endelig en af de rige Skæbninger, for hvis Stald Deres Fader i sin Tid var blevet ofret; og han efterlod Deres Fader sin Universalmiddel mod al Fortræb, nemlig Formue. Deres Fader maatte rejse til Rom, hvor Arvefølgeren var død, det var nødvendigt, at han kom selv til Stede. Rejse var han kommet dertil, før han blev dødsfald. Og ikke saamtidigt fik Deres Moder i Paris det at vide, før hun tog Dem med og stundte sig til hans Dødsleje. Dagen efter hendes Antomst døde Deres Fader, uden — uden at have faaet gjort Testamente. Og saaledes tilfaldt hans hele Formue hende og Dem.“

Monks havde ikke set op, men han havde holdt Vejret og stiftede sig i første Spænding. Nu rettede han sig paa Stolen, som om han følte sig letket, og strøg med Lomme-tærklædet over den brændende Pande.

Brownlow iagttog ham ufravendt. „For Deres Fader rejste til Rom,“ sagde han langsomt, „kom han op til mig.“

„Det har jeg aldrig hørt noget om,“ bemærkede Monks i en Tone, der stulde lyde bantrø, men klang af en ubehagelig Overræffelse.

„Han kom og betroede i mit Børge forfælske Ting, beriblandt et Portræt, han havde malet af — hin staltels unge Pige. Sorg og Samvittighedsnaag havde gjort ham til næsten en Stogge af sig selv; han talte helt forstyrret om en Ulykke og Stændsel, som han var styld i, og han betroede mig, at ligegyldigt hvor meget han saa stulde tobe berøbe, ogde han at gøre alt, hvad han ejede, i Penge, sætte en Ael af den Arv, der nu var tilfaldet ham, fast for Deres Moder og Dem, og saa med Resten af sin Formue flygte ud af Landet for bestandig, — jeg forstod jo nok, at han havde itte i Sinde at flygte alene! Ja, ikke engang til mig, hans dyrebare Søsters Eftede, sagde han mere, han lovede blot, at han stulde skrive alt. Men der kom intet Brev! Senere, efter hans Død, tog jeg ud paa den Gaa, som havde været Sæuepladsen for hans — Forbrydelse. Familien var forbyndet en Ugestid forinden, ingen anede hvordan. Der var intet for mig at gøre!“

Monks lunde itte by sig fra at smile hovedende. Men Hr. Brownlow rystede sin Stol, tattede hen til hans. „Da saa imidlertid Deres Broder,“ fortsatte han, „som et staltels pjaltet forsmøgt Barn blev af en Størres Haand kastet ind paa min Vej og blev frelst af mig —“

„Hvad for noget?“ for det ud af Monks. „Ja, af mig!“ gentog Brownlow, „jeg kan høre, De-

res Inedige Forbundsstæller har fortalt mit Navn for Dem. Naa ja altsaa — den Gang blev jeg slaaet af, saadan en Vighed der var mellem ham og det Portræt, som Deres Fader havde betroet mig. Men saa blev Drengen staaet fra mig, som De jo ved — aa nej nej nej! lad mig nu være fri for Deres Benaagtelser! — og det var mig itte muligt at finde ham igen. Deres Moder var død, De var den eneste, som lunde løse mig Gaaeden. Man sagde, De var rejst over til Deres Plantage i Vestindien, for at undgaa Straffen for Deres lastefulde Liv her i Landet. Jeg rejste efter Dem. Men derefter fortalte man igen, at De var i London, og at De omgittes det samme Nat, som De havde søgt sammen med i Deres Lommebøger. Forgæves søgte jeg efter Dem, først i Dag har jeg truffet Dem.“

„Og hvad nu?“ spurgte Monks frøtt og rejste sig. „Hvad er alt det for Snat, De bygges op paa en indbyttet Vighed mellem en lille Stærns Naag og noget Smøgeri af en Uffvø?“ De ved jo itte en Gaa, om der kom et Barn ud af min Faders — Forbrydelse!“

„Nej,“ sagde Hr. Brownlow og rejste sig ligeledes, „jeg vidste det itte indtil for 14 Dage siden; men nu ved jeg alt. De har en Broder, og De ved det. Der var et Testamente efter Deres Fader, som Deres Moder tilintetgjorde, og De ved det: for De har draget Forbødel af det! Der var Beviser, længe undertrykte Beviser, om Deres Broders Hertomst og Elægt, og De tilintetgjorde Beviserne, som De fortalte det bogefier til Deres modbydelige Staldbrøder, Jøden! — Uværilige Søn og Løghals, og skrifter! hvert Ord, De vedsede med den Kærling, er mig bekendt, Stogger paa Bæggen har hørt, hvad De sagde. Og nu til sidst Mordeet paa den staltels Pige, hvori De er nedslidig, i det mindst moralsk —“

Monks var sunket ned paa Stolen igen. „Nej! nej!“ mumlede han, „om det ved jeg intet! Jeg var netop paa Vej for at staae mig af vide —“

„Jæfser De, at alle Deres Lufferier nu er ved at komme for en Dag? Vil De saa tale med Gode? Vil De tilstaa i Vidners Paahør, hvad De har gjort? og blive her, indtil det er stet!“

„Na — ja,“ naar De forlanger det!“ sagde Monks. „Men De skal gøre mer endnu! De skal gide Deres Broder Drejsning! De har jo itte glemt, hvad Deres Faders Testamente bestemte til Forbødel for ham. Opstald de Bestemmelser — og drag saa i Guds Navn, hvorhen De vil!“

Monks havde rejst sig og gik urolig op og ned ad Gulvet. Had og Fregit kæmpede om Overtaget i ham, han vedsede paa Udsæge — saa blev Døren i det samme revelt hæftigt op, og Dr. Vosberne kom farende ind: „De har ham!“ raabte han; „han bliver toget endnu i Aften!“

„Morderen?“ spurgte Brownlow. „Javel. Hans Hund har ført dem paa Svoret. Nu er hans Samtuhul omkringet paa alle Kanter, Kæerlinger har ubøet en Belønning af 1500 Kr. for hans Paagribelse!“

„Jeg lægger 500 till!“ sagde Brownlow. „Men Jøden — hvad er det blevet af ham?“

„Han er arresteret, eller han bliver det om et Ojeblik!“

Brownlow vendte sig om til Monks. „Na,“ spurgte han sagte, „har De bestemt Dem?“

„Ja! Vil De saa — lade være at angibe mig?“

„Det har jeg lovet Dem. Vil her, til jeg kommer tilbage! Det er den eneste Maade, De kan redde Dem paa!“

Hr. Brownlow og Dr. Vosberne forlod Værelset, hvis Dør efter blev lukket udbvendig fra.

„Na,“ hviskede Dr. Vosberne ivrigt, „hvad har De saa udrettet?“

„Mer, end jeg turde haabe. Omstændighederne er kommet mig til Hjælp. Strid og falsk Sammentømper til i Overmorgen Aften. Vi skal være der et Par Timer forinden; men vi maa have lidt Tid til at hvile ud, før Jrt. Rosa kan vist saa Bruug for alle sine Kræfter — Na men mit Blod toget af Trængsel til at faa bævnet den staltels myrdede Pige! Hvor skal jeg gaa hen?“

„Tag først hen paa Politistationen,“ svarede Dr. Vosberne; „jeg bliver her saa længe!“

Og de trakkede hæftig hinandens Haand og stiftede i næsten sebering Spænding.

48.

Forsøgt og sluppet bort.

Nede ved Themsjen, hvor Bygningerne er uslejt og hvor Fortjærerne paa Jøden er forstet af Rulov og Kog, ligger Londons velkomte, Fønstede Kvarter. For at naa derhen maa man sio sig gennem et Birvar af Inevre, moradlige Gader, hvor Befolkningens raaeste og fattigste Del færdes. De stetteste og billige Venestempler ligger stallet op i Kvitsinduerne, de uslejte og groveste Klædningsstutter hænger til Salg udenfor Vøderne. Man albuert sig frem mellem Kuldragere og Sjovere og frækte Kvinder og læsede Barn, Jødens sørgeligste Afstum, og man bevidnes af Stant og allens Varm. Uheldig kommer man saa til den faatalde „Jakobs-D“, der omgives af en G til 8 Fod dnb, 15 til 20 Fod bred og sumpet Grav. Gravene er en halvt udsæret Arm af Themsjen. Naar man aabner nogle Sluser, tan man under Flovbid hylde den med Vand. Staar man saa paa en af de to Træbroer, der er bnaaet over Graven, ser man Husheverne fra Bagbøve og Binduer fire Spande eller Stripper ned og trætte Vand op. Overalt er Kuberne knættede eller liffrede til med Papir, Bærfælsere er smaa og ubumste og sulde af Stank. De bræffelige Huse stnes at true med at vilte stutte ned i Muddret. De har ingen Ejere længer, de er brudt op og taget i Bruug af Jødt, som har Rod paa at lede eller ds her. Ingen søger til Jakobs-Den, uden han enten er sunlet forførdelig dybt, eller han har meget tvingsende Grunde til at holde sig kuult.

Jnde i et af disse Huse (det saa lidt for sig selv, var forsaldent, men havde mærkeligt forsvarlige Binduer og Døre) sad i et Værelse tre Personer, ganske tavse, bestyrede, angstlige. Det var Fregne-Tom, Loby Bræfjern samt en Mand paa vel et halvt hundrede Ar, som en Gang i fordums Tid havde faaet Næsen slaaet stad i et Slagsmaal, og som vel ved samme Lejlighed havde erhvervet sig det frygtelige Ar, der prydede hans Ansigt. Han heb Røgs, havde været deporteret, men var nylig sluppet hjem.

Loby Bræfjern brød Tavsheden: „Du lunde ellers gerne have trædet i Stul et andet Sted end her!“ sagde han til Fregne-Tom.

Fregne-Tom hang med Rabet. Hr. Raags gjorde yderligere opmærksom paa, at han for sin Part aldeles ikke brød sig om at hille paa Politist efter sin Hjemtømt.

„Atter blev der en Pause. Saa spurgte Loby Bræfjern (men i en Tone, hvor alt det friffersagte Loby var som blaff bort) om, naar Fagin var blevet snuppet.“

„Al. 2. i Middags,“ forklarede Fregne-Tom. „Charley og jeg flap val gennem Storfænen. Vøfser stak Høvedet ned i den tomme Vandbønde; men hans lange Ben, strittede oven ud, og saa tog de ham.“

„Da Betjød?“

„Stattels Bet!“ mumlede Fregne-Tom, der blev mer og mer forkynt. „Gan var gaaet hen for at se Ligel.

Men saa blev hun rent forkyt og freg op og huggede Høvedet ned i Gulvet. Og saa gav de hende Spændetøfse paa og trak af med hende til Gæstehuset.“

„Hvor har du gjort af Charley?“ spurgte Raags lidt efter.

„Han kommer herhen, naar det er blevet mørkt, foreløbig luster han om, som han bedit tan,“ sagde Fregne-Tom! „Der er ingen andre Steder at ty hen. For alle de fra „Bærfælsere“ er nappet, Stærkstuen derhenne er fluvende fuld af Politit. Det har jeg selv set.“

„Ja, nu ramler den!“ mumlede Loby og bed sig i Læben. „Det kommer til at gaa ud over mer end en!“

„Hvis de faar Vøfser til at staa op som Kronvidne mod Fagin,“ bemærkede Raags, „saa dingler Jøden i Galgen, inden Lgen er omme!“

„J stulde have hørt, som Føst! hyle!“ forklarede Fregne-Tom. „Derfor itte Politierne havde slaaet fra sig, som de var tofede, saa var Jøden blevet slaaet i Stumper og Stykker. En Gang havde Føst faaet slaaet ham i Jorden; men Politierne slog Raags om ham og trak af med ham: og han flungede sig til dem, som om de lunde have været hans Hjertensvenner. Si, hvor han saa ud, af Stands og Vlob! og hvor Fruentimmerne freg, de vilde rive Hjertet ud af Livet paa ham!“

Fregne-Tom holdt Hænderne for Dine og gik forkyret op og ned ad Gulbet.

I det samme høstes en uderlig spændende Lyd ude fra Trappen, — det næste Ojeblik kom Sites' Hund luffende ind. Alle tre for hen til Vinduet og stirrede ud: nej, dens Herre var itte til at se!

„Hvad er nu det?“ mumlede Loby og gik bort fra Vinduet igen. „Jeg stulde da aldrig tro, han har i Sinde at komme herhen!“

„Nej, saa var han kommet sammen med Hunden!“ mente Raags og brøbe sig ned over Dyrer, der laa paa Gulbet og puffede. „Tag og lad den saa noget Vand! den maa være kommet langsej fra, siffen den ser ud!“

„Men hvor kommer den fra?“ spurgte Loby. „Naturligvis har den først været henne i de andre Huler, og da saa der var fuldt af Fregne-Tom, sendte den her hen, hvor den jo har været saa lidt. Men hvor kommer den fra?“

„Han“ (ingen af dem nævnte Morderen ved Navn) „stulde, da vel aldrig have gjort det af med sig selv?“ spurgte Fregne-Tom.

Loby rystede paa Høvedet. Og Raags bemærkede, at i saa Fald vilde Hunden itte have ligget saa rolig (den var virkelig nu trædet ind under en Stol og havde lagt sig til at sove). „Nej,“ sagde han, „jeg tænker, han er sluppet over til Jastlandet. Og saa har han lad Hunden blive tilbage.“

Mærket var imidlertid faldet paa. Vindusfloden blev lukket, der blev tændt et Lys. De to sidste Dages flomme Hænder har gjort et dybt Indtryk paa dem alle tre, og uiffter og farefuld var jo ogsaa Stillingen. De rystede deres Stole tæt sammen, talte tun af og til og hviskede. Blufselig blev der banket hæftigt nede paa Gadedøren. „Na — aa, det er Charley!“ sagde Raags og saa sig til om paa de to andre for at stulle, at han blev angst. Men der blev banket igen, — og paa den Maade plejede Charley aldrig at banke. Loby gik hen og saa ud ad Vinduet: han trak straks Høvedet tilbage, rystede over hele Kroppen. Ingen spurgte, hvem det var; de saa det paa hans blege Ansigt. Hunden havde rejst sig og var løbet hen til Døren og stod og veb.

„Ja,“ sagde endelig Loby og tog Lyset, „vi maa vel luffe ham ind! — Jo vist saa, ind maa han!“

Han gik ned, og som straks op igen, fulgt af en Person, som havde et Lommeurklæde bundet om Underarmen og et andet Tørlæde bundet om Vanden under Halsen. Personen tog langsomt Tørlæderne af, — Ansigtet var bleat som et Vigs, Dine indfuntne, Rinderne hule, Stagflubberne hore, Mandetrættet fort og høst: et Genførd af Sites. Han tog med den ene Haand om Ryggen paa en Stol, der stod midt paa Gulbet; men idet han vilde sætte sig, gøs det i ham, og han drejede Høvedet med et Ryt og stottede angstligt tilbage. Saa trak han Stolen hen til Væggen, sturede den tæt op imod den, og satte sig.

Alle et Ord var der blevet talt. Sites saa fra den ene til den anden: hver Gang et Blik møbte hans, blev det straks vendt bort. Da han med sin hule Røst brød Tavsheden, gav det et Sæt i de andre. — „Hvordan er Hunden kommet herhen?“ spurgte han.

„Alene. For en to-tre Timer siden.“

„Der staar i Aftenbladet, at Fagin er blevet snuppet. Er det sandt eller Løgn?“

„Sandt!“

Igen blev der en Pause. — „Hvad er der i Vejen med Jer!“ sagde saa Sites og streg sig med Haanden over Panden; „tan I itte snakte til mig?“ — Og da de andre bare stiftede lidt paa sig, men itte svarede, henvendte han sig direkte til Loby: „Det er jo din Bule her! Har du i Sinde at sælge mig, eller vil du lade mig dakte mig, til denne herrens Klappagt er drevet over?“

Loby trak lidt paa Svoret: „I kan blive her, hvis I mener, det er flogt!“

Sites gjorde en Bevægelse, som om han vilde forsøge at se op ad Væggen bag ved sig: „Er — Liget — blevet begravet?“ spurgte han.

De andre rystede paa Høvedet. „Hvorfor itte?“ Han søgte igen at se om paa Væggen. „Hvad skal — saadant noget — blive liggende for? — Hvem er det, der banker?“

Loby rejste sig og gik ud, idet han med en Haandbevægelse gav et forstaa, at der var ingen Grund til at angfle sig. Straks efter tom han tilbage fulgt af Charley. Sites sad lige overfor Døren, Charley saa ham i samme Nu, som han traadte ind. Det gav et Ryt i ham: „Loby!“ udbrød han, „hvorfor sagde De mig itte det, før vi gik op? Lad mig komme ind i et andet Værelse!“

„Na, Charley,“ sagde Sites og rejste sig og gik et Par Strid og rakte Haanden ud, „tender du mig itte igen?“

„Lad mig i Fred!“ svarede Ansøen og rystede tilbage og saa ræbelslægen paa Morderen: „Uimene!“

Sites var blevet staaende, og de to saa paa hinanden; men saa slog Morderen Dine ned.

„Jeg siger Jer,“ udbrød Charley og truede med knyttet Haand og talte sig mer og mer hidfig, „jeg siger Jer i Forvejen — aa, jeg er itte bange for ham! — at kommer de her og søger efter ham, saa angiver jeg ham! Hører I? Han tan staa mig ihjel, hvis han har Lyft, og hvis han tør; men er jeg her, saa angiver jeg ham, om han saa skal blive levende brandt!“

„Morder!“ — Hvis I itte er nogle fejge Pjalte, saa hjælp mig! — Morder! — Hjælp mig — ned med ham!“ Og ude af sig selv sturede han ind paa den bomfælske Mand, saa blufselig og saa rasende, at han virkelig red ham om paa Gulbet.

De tre andre stod lamslaaede og gjorde itte saa meget som Atne til at vilte lægge sig imellem. Sites og Charley saa og brøbes paa Gulbet. Charley lod til at være fælsesløs for alle de Slag, han fik, ha bare borede og borede Hænderne ind mod Morderens Hjerte, mens han blev ved at raabe om Hjælp. De værpende bar dog for ufille, til at Kampen lunde være længe. Nu havde Sites faaet Charley ned under sig og satte Anækt paa hans Strube. Men i det samme trak Loby ham kort med et Ryt og pegede angstlig mod Vinduet. Lys blindebe nede fra Gaden, Stemmer raabte i Munden paa herantøbe, over den nærmeste Bro klappede og trampede utallige Fødder. Støjen

kom nærmere og nærmere. Med et blev der banket voldsomt paa Gadedøren, og en højstøft Mumlæn af forbittede Stemmer slog op imod dem.

„Hjælp! Hjælp!“ freg Charley, saa det flingrede. „Han er her, han er her! Spræng Døren! — de luffer itte op!“

„I stængens Navn!“ raabte en Stemme nede under. Straks efter tom den rasende Mumlæn igen, og der fulvredes Slag mod Gadedøren og mod de nederste Vindusfloder.

„Luf Døren op til Kammeret, at jeg kan saa spørret den Straalhals inde!“ freg Sites, mens han sløbte af med Charley, saa let, som lunde han have været en Klud. „Gefind!“ Han slængte Charley ind i det tilfløvende Kammer, smat Døren i, drejede Nøglen om. „Gøfder Gadedøren?“ spurgte han saa.

„Den er luffet med baade Slag og Vøst,“ mumlede Loby, der ligesom de andre to var fuldstændig fra bet.

„Da Følsingerne?“ Og Vinduerne?“

„Uffammen beslaant med Jern.“

Sites red Vinduet op og truede ned ad Menneftempleret: „I kan blibe Jer, saa galt, I vil,“ freg han — „mig faar I itte!“

Nede fra svarede med et affindigt Hyl. Nogle raabte, at man stulde stulle Jd paa Huset; andre brøste til Politistjentene om at stude Sites; andre igen forlangte Stiger og Pkker og løb frem og tilbage med Fatter, som for at lede efter disse Redskaber. Og de straalte og staldte og bandte og spærrede Vejen for Føst, der vilde frem. Et Par af de modigste søgte at klære op ad Tagrenden eller ad Reuser i Muren.

Sites havde luffet Vinduet igen og var ligesom gufft tilbage. „Det var Høfbande, da jeg tom,“ sagde han; „staf mig et Lov, et langt Lov! De er alle sammen her omme paa Forbiden. Jeg tan labe mig dumpe ned i Graven og sture mig paa den Maaner. Staf mig et Lov, siger jeg! eller jeg staar Vandens i Smadder paa Jer alle tre og bag efter paa mig selv!“

De tre andre var maalløse af Stræf, de bare pegede hen et Sted, hvor der laa noget Lovært. Sites søgte sig hurtig ud det længste og stærkeste Reb, og løb saa op paa Loftet.

Men i det Lufat, hvor Charley var blevet indespærret, var der en ganske lille Luge, som vendte ud mod Graven. Ud ad den var Charley blevet ved at raabe ned, at Føst stulde posse paa Bagfiden af Huset. Saa da Morderen nu tom frem paa Taget, blev han sjæftelig og hist med høje Brøl. Derved blev Sværmen fra Forsiden gjort opmærksom og begyndte at strømme til.

Sites havde med et Brødt spærret den Nabning i Taget, hvorigenem han var sluppet ud. Nu trøb han her over Tagtønnen og figgede ned. Båndet var sunket, Graven laa fuld af Dym!

Føllemanden havde tiet et Ojeblik, medens de søgte at gætte sig til, hvad Morderen havde i Sinde. Da den forstod hans Hensigt, opløfede den et Sejrs-Hyl, mod hvilket alle de tidligere Brøl havde været for en Hvisten at regne. Atter og atter løb dette Hyl fra Mængden nedunder (der behøstes fantafif af brændende Fatter) samt fra alle dem, som var stillet sammen paa Groerne over Graven eller i Vinduerne eller paa Tagene af Husene ovre paa den modsatte Side. Thi ogsaa der var Føst trængt ind, Ansigt ved Ansigt laas overalt.

„De tager ham! Hurra!“ freg en Mand henne paa den nærmeste Bro. Og i den korte Pause, der blev, efter at Hobens Hurraaand var døet hen, hørte man en gammel Herre raabe: „500 Kr. til den, som tager ham levende! Jeg bliver staaende her og betaler sjæftelig!“

I det samme blev der raabt, at nu havde de sprængt Gadedøren. Straks væltede Sværmen atter hen mod Forsiden af Huset; man puffedes og sloges for at komme frem og saa Morderen af, faa naar Væjentene bragte ham ned. Under den voldsomme Trængsel lunde ingen høre Drelsd for Strig af dem, som blev trnket eller traadt, og for de forbittede Raab. Et Ojeblik afledtes Opmærksomheden fra, hvad Morderen foretog sig oppe paa Taget.

Sites havde luffet berøppe og trøbet sammen, helt fortumlet over Føllemandens Glubffed og over, at det syntes umuligt at slippe bort. Men i samme Nu, som Sværmen stimeede om til Forsiden igen, tog han sig sammen. Det fit at gaa, som det lunde: selv om han sig luvæles i Muddret derude, vilde han forsøge at labe sig glide ned og se at slippe vekt i Mørket og Forvirringen! Han lunde høre, at Føst var trængt ind i Huset nede under ham, det gav ham dobbelt Kraft. I en Haandevending var han oppe ved Storfænen, gjorde den ene Ende af Rebel forparligt fast om den, og ladebe saa paa et Sefund og med baade Hænder og Tænder en Løfte i Refets anden Ende. Han lunde fite sig saa langt ned, at han tun vilde være en tre Aen fra Graven. Sin Knib havde han luffet op; han holdt den parat til at sture Rebet over — og labe sig falde.

Men i det samme han tattede Løffen over sit Høved for at lade den glide ned under Armene (den gamle Herre ovre paa Broen raabte højt, at nu vilde Morderen til at fite sig nebl), i det samme stottede han blufselig urolig om bag sig, flog Hænderne sammen oppe over Høvedet og udsloede et frygteligt Strig: „Dine! Dine!“ vrælte han. Som tamt af Lyset trimlede han tilbage, tabte Ligevægten, væltede ud over Kanten af Taget. Løffen laa om hans Hals. Som en Ryt stød han ned; Rebel strammedes, som var det en Væfnor. Han var faldet fra en Højde af 35 Fod. Et Ryt! — en trampagtig Svællen! — saa hang han der, med den opluffede Kniv i sin tinnede Haand.

Den gamle Storfænen rystede ved Røffet, men holdt. Morderens Lig dinglede ind mod Muren og ud igen. Oppe paa Taget tom en Hund til Sone og løb hylende frem og tilbage; saa samlede den sig til et Spring, og sprang ned paa den døde Mandes Stuldrer. Men den lunde itte holde sig fast. Den faldt, vendte sig i Faldet, og knuste Høvedet mod en Sten nede i Graven.

49.

Dygur.

Anden Dagen efter de nys fortalte Begivenheder førte to Bøgne rask hen imod Olivers Fødeby. I den første sad Oliver, Fru Naphie, Frt. Rosa, Madam Bedwin og Dr. Vosberne. I den anden Bøgn var Hr. Brownlow og not en Person. — Der blev itte talt meget undervejs. Hr. Brownlow havde forinden barsomt betroet det til Damer samt Oliver, hvilke Tilstaaelser han havde aftvinget Monks, og alle vidste, at Hensigten med Udflygten i Dag var at saa fuldført det heldigt begyndte Værk. Men den hele Sog stod dog endnu saa taaget og uiffker, at man var i Spænding for, hvorledes den vilde falde ud.

Man nærmede sig til Bestemmelsestid ab den Vej, ab hvilken Oliver i sin Tid var flugtet. Hvor mange Grindbringer stræmmede itte ind paa ham! „Se! se!“ udbrød han og greb hæftigt Frt. Rosas Haand og pegede ud ad Bøgnvinduet, „der er Stenten, jeg sprang over!“ — der er Hæften, som jeg gento mig bag! — der er Stien hen til Filtialanfaften! Vah Diet, tare Diet! gib jeg Lunde se dig!“